

Dr. Tokaji-Fazekas Éva: Az újabb migrációs hullám olasz szemszögből, avagy hogyan birkózik meg Olaszország a minden eddiginél nagyobb menekülthullámmal?

Kulcsszavak: *Olaszország, illegális migráns, menedékkérők, statisztika, ellátórendszer, EASO, klímaváltozás*

Forrás: IOM¹

Előszó

Olaszország újkori történelme egyik legnagyobb migrációs kihívásával szembesül 2010 vége óta. Folyamatosan emelkedik az ország déli részeit elérő, vagy Líbia felségvizeiről a Frontex és az Olasz Partiórség (Guardia Costiera) által kimentett illegális migránsok és menedékkérők száma.

2011-ig kiegyensúlyozott volt az országban benyújtott menedékkérelmek száma, azonban az Arab Tavasz néven ismertté vált eseménysorozat után jelentősen megugrott az országba illegális úton érkezők száma. Ez a tendencia az utóbbi két évben még inkább

¹ (<https://www.iom.int/news/migrant-arrivals-europe-sea-reached-36556-first-21-days-2016-iom>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

erősödött, habár a 2016 nyarán publikált adatok szerint úgy tűnik, hogy ebben az évben kevesebben indulnak útnak Európába.

Az Arab Tavaszt követő migrációs hullámot Olaszország nem tudta sem megállítani, sem kezelni, ahogy az éppen abban az évben, 2011-ben alapított Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) sem tudott érdemben reagálni az új kihívásra, a migrációs hullámra. Az olasz ellátórendszer még a korábbi évek menedékkérői számára volt felkészülve, ahogy a rendfenntartó szervek sem tudták kezelni az országon végigvonuló, engedélyek, személyazonosító okmányok nélküli, regisztrálásra nem hajlandó személyeket. Az Európai Unió más szervei és a tagországok is csak a schengeni határok védelmét és a dublini eljárás megtartását szorgalmazták, míg az Unió egyik alapelvét adó szolidaritást gyakorlatilag elfelejtették. Olaszország ebben a feszült helyzetben kvázi egyedül maradt a problémákkal, így nem csoda, hogy az Unióból való kiválást is emlegették az olasz politikusok. Mindez oda vezetett, hogy a közhangulatra és a politikára is erősen rányomta a bélyegét ez az új jelenség.

Az azóta eltelt rövid időszakban az ellátórendszert bővítették és folyamatos átalakítás alatt áll.

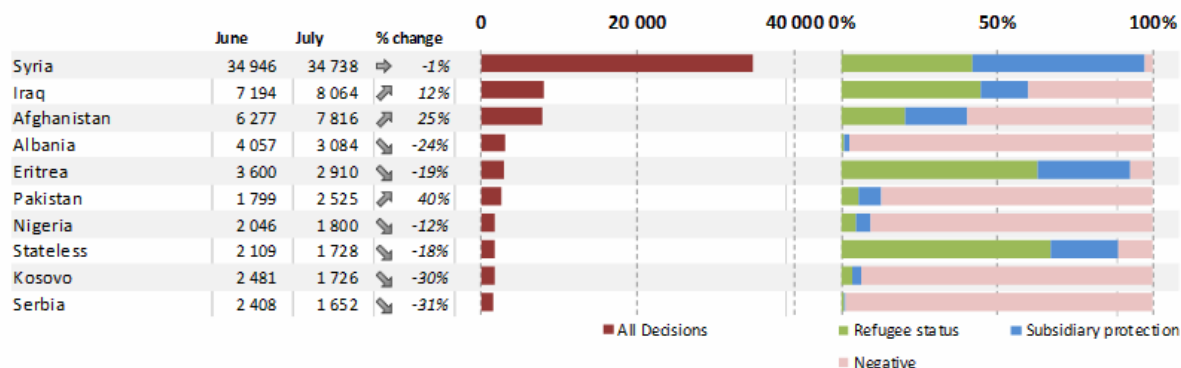
Az EASO – úgy tűnik – megtalálta azt a területet, ahol érdemben tud hozzájárulni a problémakezeléshez. A Közös Európai Menekültügyi Rendszer fejlesztésében az áthelyezési (Relocation program) programot vállalta fel, melynek révén a jogosult országokból érkező kérelmezők áthelyezésre kerülnek más tagországba, ahol elbírálásra kerül a kérelmező menedékkérelme, illetve – többek között - Olaszország menekültügyi rendszerének fejlesztésében is részt vállalt képzésekkel.

Jelen tanulmány a jelenlegi migrációs tendencia bemutatására összpontosít az olasz migrációs helyzet vizsgálatával egyetemben.

1. A jelenlegi migrációs mutatók Olaszországban és az Európai Unióban

Elmondható, hogy az elmúlt egy év továbbra is jelentős nyomást hozott magával migrációs tekintetben. Az **EU tagországok** 2016 júliusában **117.459** menedékkérelmet regisztráltak, mely az előző hónap adataihoz viszonyítva 2 %-os csökkenést mutat. 2015 áprilisa óta a legtöbb kérelmező szír állampolgárnak vallotta magát (2016 júliusában 28.662 szír kérelmet vettek nyilvántartásba). A második és a harmadik helyen az afgán (20.579) és az iraki (11.294) állampolgárok által benyújtott kérelmek állnak.

Az EASO által közölt adatok² szerint az első fokon hozott menekültügyi döntések az alábbiak szerint alakultak:

(első oszlop: állampolgárság, második oszlop: június hónap adatai, harmadik oszlop: július hónap adatai, negyedik oszlop: %-os változás, 5. oszlop: összes határozat száma, 6. oszlop: döntések – zöld: menekültstátusz, kék: kiegészítő védelem, rózsaszín: elutasítás)

Az Európai Unió és Törökország között kötött megállapodás és a macedón határ lezárása utáni időszakban a török-görög határszakaszon jelentősen csökkent az illegális belépések száma, ezzel egy időben viszont a Földközi-tengeren nőtt meg jelentősen a határátlépések száma. A török-görög határszakaszon továbbra is elsősorban a szír, illetve afgán és pakisztáni állampolgárok lépnek be.

A fentebb említett megállapodás miatti migrációs nyomás súlyponti áthelyeződésének mértéke azonban nem érte el a török-görög határszakaszon tapasztalt adatokat, mivel a Földközi-tengeren történő átkelés még mindig veszélyesnek számít. Az év első hat hónapjában már több, mint 4000 migráns vesztette életét. Ebben az adatban is növekedés tapasztalható az előző év azonos időszakával összevetve.³

Olaszország statisztikáit vizsgálva látható, hogy csak 2016 júliusában 25.300 illegális migráns érkezett Olaszországba, 2015 ugyanazon időszakához viszonyítva 12%-kal többen.⁴ Az országba érkezők többsége nigériai és eritreai állampolgár volt. A Frontex szerint

² EASO, *Latest asylum trends–July 2016* | *Number of applications for international protection in the EU+* (<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/Latest%20Asylum%20Trends%20July%20-%20final.pdf>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)
³ Consiglio Italiano per i Rifugiati, *Migranti, oltre 4.000 morti da inizio anno, 3.120 nel Mediterraneo* 3 agosto 2016 (<http://www.cir-onlus.org/it/comunicazione/news-cir/51-ultime-news-2016/2119-migranti-oltre-4-000-morti-da-inizio-anno-3-120-nel-mediterraneo>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)
⁴ Frontex, *Number of migrants arriving in Italy up 12% in July* (<http://frontex.europa.eu/news/number-of-migrants-arriving-in-italy-up-12-in-july-Nkrpt5>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

a Mediterráneum középső részében az év első 7 hónapjában megközelítőleg 95 ezer illegális migráns érkezését számolták össze.⁵

Az eltérő időszakban gyűjtött olasz belügyminisztériumi adatokat vizsgálva⁶ látható, hogy 2015. augusztus 1-je és 2016. július 31-e között 105.807 menedékkérelmet fogadtak be Olaszországban, míg az előző év ugyanazon időszakában 71.539-t. Mindösszesen 94.027 kérelem ügyében történt eljárás, melyek közül 33.625 személy esetében adták meg a nemzetközi védelem valamelyik formáját (4410 fő esetében a menekültstátuszt).

2016-ban a tengeri úton, az év első öt hónapjában érkezettek állampolgárságára vonatkozó adatokat az alábbi diagram mutatja⁷

⁵ Migranti, *Frontex, a luglio picco di arrivi in Italia, +12% -97% da Turchia a Grecia, ma fra chi passa prevalgono siriani*, 12 agosto, 20:26

(http://www.ansa.it/nuova_europa/it/notizie/rubriche/politica/2016/08/12/migranti-frontex-a-luglio-picco-di-arrivi-in-italia-12_6535384c-c53c-4f72-885c-f6a1b7982b09.html) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

⁶ DAL VIMINALE, *un anno di attività del Ministero dell'Interno*, 15 agosto 2016

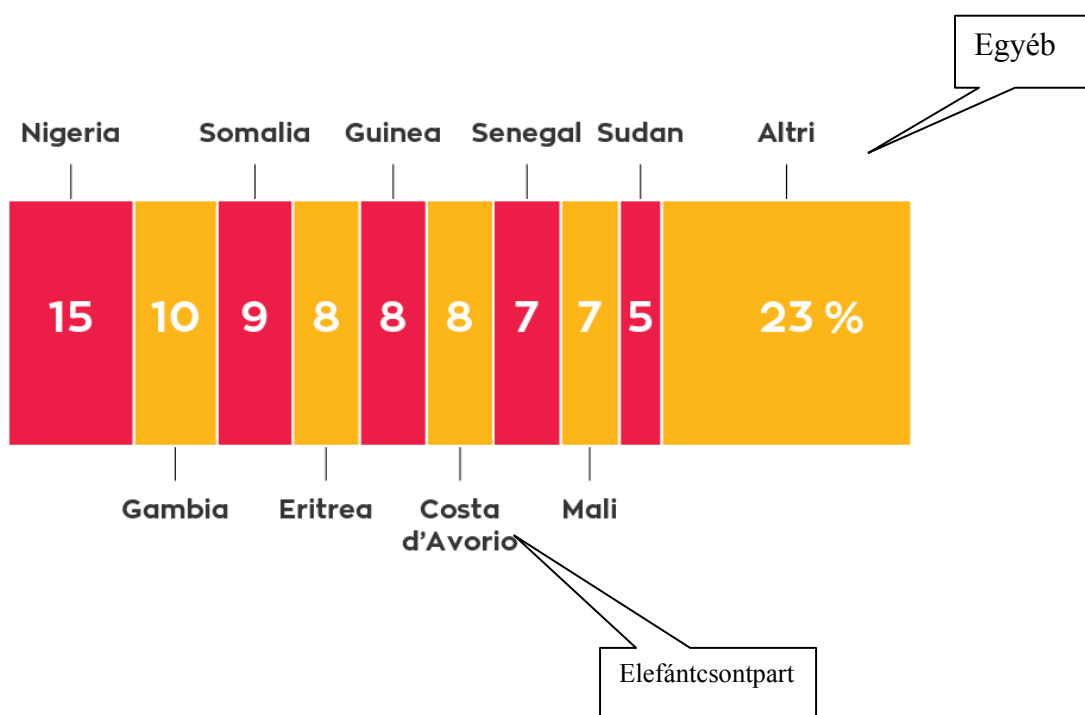
(http://www.interno.gov.it/sites/default/files/modulistica/ferragosto_2016.pdf) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

⁷ Open Migration: *Gli sbarchi in Italia nel 2016: alcuni dati per smentire l'allarmismo*, 31 maggio 2016 - Francesca Romana Genoviva

(<http://openmigration.org/analisi/gli-sbarchi-in-italia-nel-2016-alcuni-dati-per-smentire-lallarmismo/>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Origine degli arrivi in Italia nel 2016

Paesi di origine di migranti e rifugiati giunti in Italia via mare
Gennaio-marzo 2016, %

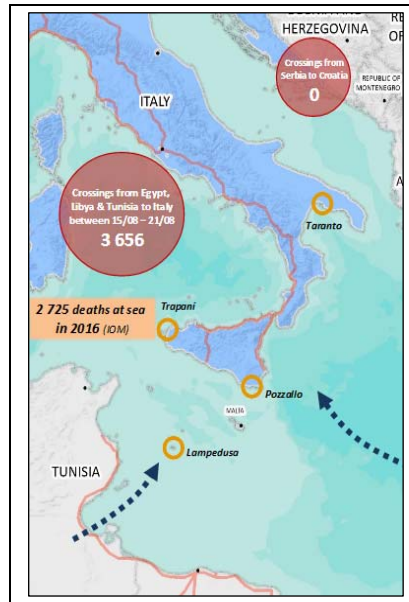
FORNTE: UNHCR

openmigration.org

Ahogy a fenti diagramon látható, a kérelmeket elsősorban olyan országok állampolgárai adták be, ahol nincs háború vagy más, az egész országra kiterjedő fegyveres konfliktus, illetve a Genfi Egyezményben meghatározott menekülési okot kiváltó probléma, azonban az érkezők származási térségére politikai instabilitás és társadalmi problémák a jellemzőek.

Az Olaszországba érkező illegális migránsok az alábbi⁸ pontokon érik el jellemzően az országot:

⁸ Emergency Response Coordination Centre (ERCC) | ECHO Daily Map | 02/09/2016
Migration and Refugee Crisis – Irregular crossings as of 24 to 30 August 2016
(http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ECDM_20160902_DailyMap_FINAL.pdf) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Egyes származási országokat vizsgálva elmondható, hogy a politikai vagy biztonsági menekülési okok mellett gazdasági problémák is döntőek.

Eritreában Isaias Afewerki több, mint húsz éve tartó diktatúrájában egyes polgári és politikai jogok korlátozása és a kötelező, jogszabályban rögzített 18 hónapig tartó, katonai és civil szolgálat esetenkénti korlát nélküli meghosszabbítása, illetve a rossz gazdaság helyzet okozza az onnan kiáramló tömegek menekülését.

Szomáliában a 25 évig tartó fegyveres konfliktus után jelenleg a nagyon aktívan tevékenykedő terrorszervezet (Harakat al-Shabaab al-Mujahideen, vagy ahogy a leginkább ismert, Al-Shabaab) állandó támadásai és fenyegetései és a munkanélküliség miatt indulnak útnak a menekülők. Hasonlóan Nigériához, ahol szintén egy terrorszervezet, a Boko Haram tartja állandóan instabilan a biztonsági helyzetet, mely csak 2015-ben, az elkövetett támadásaival megközelítőleg 11 ezer ember halálát okozta. Az országban szintén magas a munkanélküliség, mely a bizonyos szempontból biztonságosabb régiókból is távozásra ösztönzi az ott élőket.

Az ábrán látható, hogy Olaszország elsősorban az afrikai országok állampolgárainak jelentős belépőhely az Európai Unióba. Belépőhely, hiszen az itt partot érő illegális migránsok jelentős része nem Olaszországban kívánja tartózkodását véglegesíteni, hanem a jobb szociális ellátórendszerrel rendelkező Németországban, Egyesült Királyságban, Svájcban, vagy a rokoni kapcsolataik miatt is vonzóbb Svédországban és Franciaországban.

Az olaszországi 2015-ös adatok szerint a regisztrált 36.838 eritreai illegális migráns közül 475 adott be menedékkérelmet Olaszországban, többségük elsősorban Svájcba, Németországba és Svédországba távozik, ahol azonban a benyújtott menedékkérelmüket a legtöbb esetben visszautasítják arra hivatkozva, hogy a kötelező katonai és polgári szolgálat időtartamát csökkentették, így javult a helyzet az országban.⁹

Az eritreaiakat azért emelném ki, mert a többi afrikai ország esetében, ahol nem állnak fenn a Genfi Egyezményben meghatározott menekülési okok, általában az onnan érkezőket visszatoloncolják. Az eritreaiak, ahogy már fentebb írtam, kiegészítő védelemre lehetnek jogosultak, azonban ezt az egyes tagországokban máshogy ítélik meg.

Az EASO a tolmácsképzés, COI képzések, fogadási eljárások fejlesztése mellett elindított egy áthelyezési programot (Relocation programme)¹⁰, melynek keretében a Görögországban és Olaszországban létesített Hotspotokon meghatározott állampolgárságú személyeket kiválasztva, azok más EU tagországba áthelyezésével történik a menedékkérelmük elbírálása. Eritreaiakon kívül szírek, közép-afrikai köztársaságbeli és még néhány másik ország állampolgárai vehetnek részt e programban. 2016. szeptember 1-jéig összesen 1020 fő esetében került sor áthelyezésre. Elsősorban Franciaország, Hollandia, Németország és Portugália vett át valószínűsíthetően nemzetközi védelem valamely formájára jogosultakat Olaszországtól tehermentesítés céljából.¹¹

A menedékkérelmek elbírálása és a kitoloncolási eljárás is felgyorsult a korábbiakhoz képest, melyben jelentős segítséget nyújtottak az európai tagállamok „élőerős” támogatással (a menedékkérők meghallgatása, első körös interjúja¹²), illetve képzésekkel.

2. Menekültügyi ellátás ma

⁹ Open Migration, *5 cose che bisogna sapere sui rifugiati eritrei*, 27 dicembre 2015 - Alessandro Lanni (<http://openmigration.org/analisi/5-cose-da-sapere-sui-rifugiati-eritrei/>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

¹⁰ EASO, *What is relocation?* (<https://www.easo.europa.eu/what-relocation>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

¹¹ EASO, *Questions and answers on relocation* (<https://www.easo.europa.eu/questions-and-answers-relocation>) (https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/BZ0416141ENC_proof2_5rev.pdf) (<http://www.cir-onlus.org/it/comunicazione/news-cir/51-ultime-news-2016/2133-migranti-commissione-europea-1020-ricollocati-da-italia>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

¹² MRTT, „Megoldási lehetőségek a migrációs válságkezelésben. Működik-e a Közös Európai Menekültügyi Rendszer?” Konferencia, Budapest, 2016. június 8-9., az Olasz Belügyminisztérium által delegált előadó, Maurizio Falco előadása

Ahogy látható, az áthelyezésekkel sem vált egyszerűbbé Olaszország helyzete. Ennek megfelelően az ide érkező, menedékkérelmük elbírálására várakozók számára megfelelő elhelyezésről kell gondoskodnia az olasz államnak. Az első befogadó központokat a '90-es években kezdték el kialakítani a nyugat-balkáni konfliktus miatt az ország délkeleti részét érő migrációs nyomás hatására. A 2011-es és az azt követő években a befogadó központok helyei nem bizonyultak elégségesnek a 2014 óta tartó migrációs hullámban. Akkoriban 10-15 ezer hely felett rendelkezett az olasz ellátórendszer, melyet az utóbbi két évben történt bővítéseknek és fejlesztéseknek köszönhetően 100 ezer helyre növeltek.¹³

Az olasz ellátórendszer elsősorban az olasz Belügyminisztérium kezelésében áll és többszintű: a korábbi szabályozásban Cpsa (Centro di prima accoglienza e soccorso) néven szereplő központok (14 Cpsa, Cda és Cara központ) egyfajta befogadó állomásokként szolgálnak, ahol az illegálisan az országhatár átlépésére vízi úton készülő, elfogott migránsok ellátása és azonosítása (fénykép és ujjlenyomat) történik. Itt adhatták be a menedékkérelmüket. A szintén korábban ismert Cda (Centri di accoglienza) befogadó állomásokon az ország területén elfogott, illegálisan ott tartózkodó külföldiek ellátása történt azok azonosításáig. Jelenleg a Cas (Centri di accoglienza straordinaria - rendkívüli ellátást biztosító) központok fogadják az azonosítandó illegális bevándorlókat, ahol egy 2015 végén készült belügyminisztériumi jelentésben¹⁴ foglaltak szerint több, mint 70.000 fő részére biztosított az elhelyezés. A Cara (Centro accoglienza richiedenti asilo) központokban a menedékkérelmet benyújtott kérelmezők elhelyezését biztosítják. A Cie (azonosítási és kiutasítási) központból 5 található országszerte, ezekben az intézményekben az illegálisan az ország területén tartózkodó, menedékkérelmet be nem nyújtott személyek elhelyezését biztosítják átlagban 20-50 napig megközelítőleg 400-500 fős kerettel.¹⁵

¹³ West Info, *Italy attempts to simplify procedures for the reception of refugees*, by Roberta Lunghini - 2016.09.01

[MINISTERO DELL'INTERNO, DECRETO 10 agosto 2016 \(GU Serie Generale n.200 del 27-8-2016\)](http://www.west-info.eu/italy-attempts-to-simplify-procedures-for-the-reception-of-refugees/)
(<http://www.west-info.eu/italy-attempts-to-simplify-procedures-for-the-reception-of-refugees/>)

SPAR

(<http://www.sprar.it/>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

¹⁴ Ministero dell'Interno, *Rapporto sull'accoglienza di migranti e rifugiati in Italia | Aspetti, procedure, problemi*, Gruppo di studio sul sistema di accoglienza, Roma, ottobre 2015
(http://www.libertaciviliimmigrazione.interno.it/dipim/export/sites/default/it/assets/pubblicazioni/Rapporto_accoglienza_ps.pdf) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

¹⁵ Ministero dell'Interno, *Il sistema di accoglienza oggi: un rapporto qualificato e aggiornato su aspetti, procedure e problemi*, 21 Ottobre 2015 | Ultimo aggiornamento: Giovedì 4 Febbraio 2016, ore 15:33
(<http://www.interno.gov.it/it/notizie/sistema-accoglienza-oggi-rapporto-qualificato-e-aggiornato-aspetti-procedure-e-problemi>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

A kormányzati ellátórendszer mellett komoly kapacitással rendelkeznek a regionális **Sprar** (Sistema di Protezione Richiedenti Asilo e Rifugiati) központok, melyek „az olasz belügyi tárca, a helyi önkormányzatok szövetsége (ANCI - Associazione Nazionale Comuni Italiani) és NGO-k (non-governmental organizations – nem kormányzati szervezetek) közös együttműködése alapján létesültek” és működnek.¹⁶ A korábbi 3000 fős férőhely-kapacitást itt is megemelték és most már 21.814 főt képesek elhelyezni (2015. október 10-i adatok szerint).¹⁷

Ahogy látható az olasz menekültügyi rendszer működőképesebb intézményrendszerrel veszi fel a harcot a valószínűsíthetően nem csökkenő bevándorlási hullámmal szemben.

3. A származási országokra ható egyéb, menekülésre készítő okok

A fentebb már említett hagyományos menekülési okok (a Genfi Egyezményben foglaltak mellett) a biztonsági, társadalmi és gazdasági instabilitás, mely menekülésre ösztönzi a származási országukban élőket. Ezek kiváltó okai között a szakértők már a klímaváltozást is emlegetik¹⁸, mely Afrika esetében vitán felül áll. A globális klímaváltozás hatása leginkább Afrikában és Közép-, illetve Dél-Ázsiában tapasztalható. Az egyre forróbb, korábban szokatlan nagy napi forróságok (nem ritka 45-50 Celsius fok, míg éjszaka sem esik 30 fok alá a meleg napokon a hőmérséklet) miatt nem csak az ott élők közérzete és egészsége lesz rosszabb, hanem a csapadékhiány és a nagy meleg következtében termelésre sem lesz megfelelő az éghajlat, így gazdasági visszaeséshez vezet, mely még inkább felerősíti a térség etnikai-vallási konfliktusait. Egyes elemzések¹⁹ szerint a klímaváltozás által leginkább észak-

¹⁶ Tokajiné Fazekas Éva, *A közös európai menekültügy megvalósításának szakaszai, illetve jelenlegi helyzete Olaszország érintettségén keresztül – avagy hogyan működött „élesben” a közös európai menekültügyi rendszer a 2011-es menekültáradat idején*

Magyar Rendészettudományi Társaság Migráció és Társadalom 2015/1
(http://migracioestarsadalom.hu/sites/default/files/cikkek/dokumentumok/Migracio_es_tarsadalom_2015_1_0.pdf) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

¹⁷ Ministero dell'Interno: *Sistema di accoglienza sul territorio*, Ultimo aggiornamento: Martedì 28 Luglio 2015, ore 13:44

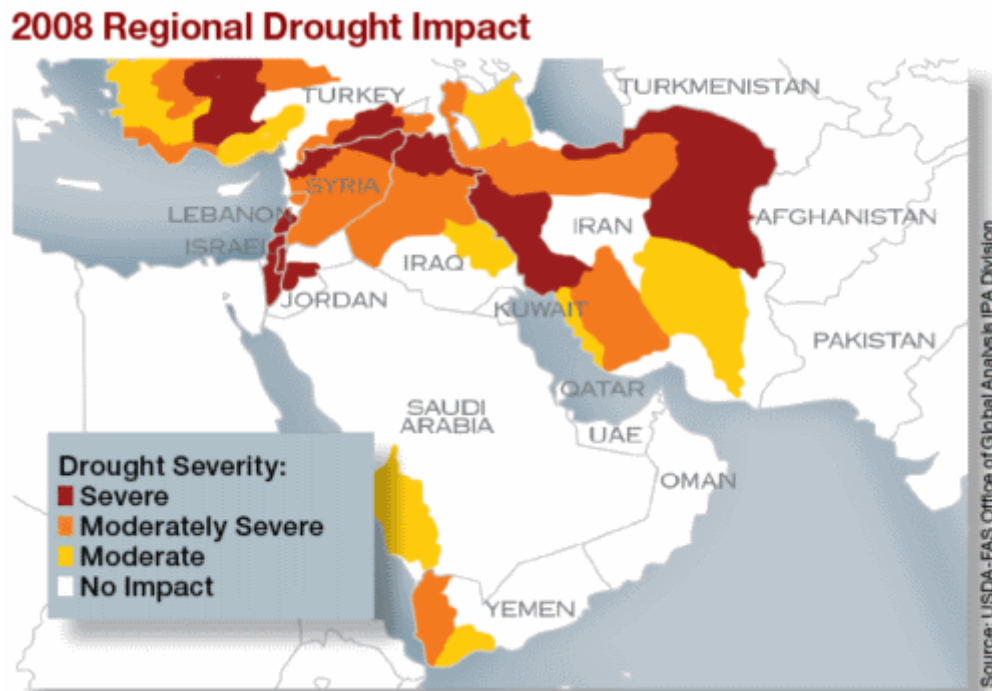
(<http://www.interno.gov.it/it/temi/immigrazione-e-asilo/sistema-accoglienza-sul-territorio>)
(<http://www.interno.gov.it/it/temi/immigrazione-e-asilo/sistema-accoglienza-sul-territorio/centri-immigrazione>)
(Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

¹⁸ The Center for Climate & Security, Exploring The Security Risks of Climate Change, *Five key points from the 2016 World Risk Report*, By [Caitlin Werrell and Francesco Femia](#) in [climate and security](#) on [August 26, 2016](#) (<https://climateandsecurity.org/2016/08/26/five-key-points-from-the-2016-world-risk-report/>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

¹⁹ Max-Planck Gesellschaft, Climate-exodus expected in the Middle East and North Africa | Part of the Middle East and North Africa may become uninhabitable due to climate change, May 02, 2016
(<https://www.mpg.de/10481936/climate-change-middle-east-north-africa>) (Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

afrikai és Száhel-övezetben, valamint a Közel-Keleten élő több, mint 500 millió ember élete a tét, akik nagy része a kedvezőbb éghajlatú országok felé fogja venni az irányt a jövőben, mivel a hőmérséklet fokozatosan emelkedni fog, egyre hosszabbak lesznek a forró, csapadék nélküli napok.

Az alábbi térképen²⁰ a fent említett térség látható, melyet a 2008-as szárazság leginkább sújtott:

Egy 2015 márciusában kelt tanulmányban²¹ arról írnak, hogy a 2006-ban kezdődött nagy szíriai aszály volt a szíriai konfliktus egyik másodlagos okozója, mely összefüggésben van a konfliktus elsődleges okaival. Mára Szíria vált az elmúlt évek legnagyobb menekült kibocsájtójává. Az Arab Tavaszt is összefüggésbe hozták a nagy szárazsággal, mely a konfliktus kirobbanása előtti időszakban sújtotta a konfliktus által leginkább érintett országokat.

²⁰

(http://lh6.ggpht.com/_pQyvcBbJ0Fs/Szz1u1Ta0sI/AAAAAAAAAsQ/tuY_nYOq2PA/image%5B5%5D.png?imgmax=800) Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

²¹ Colin P. Kelleya, Shahrzad Mohtadib, Mark A. Canec, Richard Seagerc and Yochanan Kushnirc, *Climate change in the Fertile Crescent and implications of the recent Syrian drought*, University of California, Santa Barbara, CA 93106; School of International and Public Affairs, Columbia University, New York, NY 10027; and Lamont–Doherty Earth Observatory, Columbia University, Palisades, NY 10964; edited by Brian John Hoskins, Imperial College London, London, United Kingdom, and approved January 30, 2015 (received for review November 16, 2014)

(<http://www.pnas.org/content/112/11/3241.full>) Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Ahogy látható, Olaszország esetében megáll a klímamenekültek esete, ugyanis az oda érkező kérelmezők és illegális migránsok legnagyobb része a már említett zónából érkezik.

A világ – jelen esetben a probléma egész világra kiterjedő volta és komplexitása miatt nem csak az Európai Unió – feladata magának a klímaváltozásnak a kezelése, melynek esetleges megoldása vagy kezelése nélkül a konfliktuszónák problémái sem kezelhetők. Addig, amíg a klíma továbbra is romlik, a nagyhatalmak nem tesznek meg a kezelése érdekében semmit, a szegénység és munkanélküliség, mint elégedetlenségi forrás ebből kifolyólag marad, innen pedig egyenes az út a további véres háborúk, az általános elégedetlenséget kihasználó terrorszervezetek működésének kialakulására, kialakítására.

4. Összegzés

Az elmúlt két év még inkább próbára tette a közös európai menekültügyet és végső soron magát az Európai Unió létét is. A bevándorlás kezelése volt az egyik probléma, mely a Brexithoz vezetett. Nem véletlenül kérdőjeleződött meg magának az Uniónak is a léte, hiszen Nagy-Britannia évek óta szenved attól a súlytól, mely a bevándorlás miatt nehezedik az országra. A közös európai menekültügyi rendszer nem vizsgázott jelesre, mivel közös, egyetértésen nyugvó koncepció sem létezik, melyet hatástanulmányok alapoztak volna meg, mint például az integráció hosszú távú vizsgált eredményei egyes tagországokban, főként a tömeges és egyidejű migráció szempontjából.

Mind az Európai Unió, mind azon belül Olaszország jelentős számú menedékkérelmek feldolgozását végezte el a dolgozat által vizsgált időszakban. A korábbi évekhez viszonyítottan Olaszországban olajozottabban haladt a regisztrációs és a menekültügyi eljárás, valamint az ellátórendszer is nagy fejlesztéseken esett át. Az olaszországi ellátórendszer komoly problémákkal küzdött az Arab Tavaszt követő menekülthullámban, akkor nem tudták az elhelyezési igényeket kielégíteni, mely mind a menedékkérők, mind a lakosság körében elégedetlenkedést szült. Az azóta eltelt időszakban komoly létszámbővítést hajtottak végre, így az egyre nagyobb számú érkezőket gyorsan el tudják helyezni, illetve ügyükben is gyorsabban sikerül döntést hozni.

A helyi lakosság részéről azonban a mai napig megvannak az ellenérzések, de ezt csak hosszú távon, az integráció sikeressége alapján tudják érdemben megváltoztatni.

Az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal a 2011-ben történt felállításkor tanúsított tanácsalanságát mára már komoly programokkal feledtette, amelyek jelenleg még kis hatáskörűek, de előrelépést jelentenek a migrációs nyomás kezelésében.

A klímaváltozás témáját is érintettem a dolgozatban, megemlítve, hogy a hagyományos menekülési okok mellett egyre inkább előtérbe kerül a klímaváltozás problematikája, mely minden gazdasági és társadalmi probléma mögött ott van, hiszen a nagy forróság, a közérzetet és az egészséget megterhelő melegek, a nagy aszályok és a kevés, vagy az éppen túl sok csapadék elkeseredettséget és elégedetlenséget szül, mely gyorsan felerősíti a már így is meglévő vallási és etnikai feszültségeket. A probléma megoldása óriási anyagi terhet jelentene minden államnak, azonban a gyors kezelés mindennél fontosabb, hiszen a nagy menekültkibocsájtó országok, mint Szíria, Afganisztán, Pakisztán vagy az észak-afrikai és Száhel-övezeti országok esetében nem csak a konfliktust kell lezárni, hanem az azt kiváltó problémákat is kezelni, mint például a szakértők által is lokalizált klímaproblémát is.

Hosszú még az út a menekültáradat megállítására a fenti problémák kezeléséig, azonban látható, hogy Olaszország felkészültebben fogadta az újabb, a korábbinál nagyobb migrációs nyomást a 2012-es időszakhoz képest. De vajon meddig bírja az ellátórendszerük a folyamatos és egyre növekvő hullámot? Leszögezhető, hogy látni fogjuk az ország vizsgájt.

Irodalomjegyzék

Colin P. Kelleya, Shahrzad Mohtadib, Mark A. Canec, Richard Seagerc and Yochanan Kushnirc, *Climate change in the Fertile Crescent and implications of the recent Syrian drought*, University of California, Santa Barbara, CA 93106; School of International and Public Affairs, Columbia University, New York, NY 10027; and Lamont–Doherty Earth Observatory, Columbia University, Palisades, NY 10964; edited by Brian John Hoskins, Imperial College London, London, United Kingdom, and approved January 30, 2015 (received for review November 16, 2014)

<http://www.pnas.org/content/112/11/3241.full>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

The Center for Climate & Security, *Exploring The Security Risks of Climate Change, Five key points from the 2016 World Risk Report*

<https://climateandsecurity.org/2016/08/26/five-key-points-from-the-2016-world-risk-report/>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Consiglio Italiano per i Rifugiati, [Migranti, oltre 4.000 morti da inizio anno, 3.120 nel Mediterraneo](http://www.cir-onlus.org/it/comunicazione/news-cir/51-ultime-news-2016/2119-migranti-oltre-4-000-morti-da-inizio-anno-3-120-nel-mediterraneo) 3 agosto 2016

<http://www.cir-onlus.org/it/comunicazione/news-cir/51-ultime-news-2016/2119-migranti-oltre-4-000-morti-da-inizio-anno-3-120-nel-mediterraneo>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

EASO, *Latest asylum trends–July 2016*

Number of applications for international protection in the EU+

<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/Latest%20Asylum%20Trends%20July%20-%20final.pdf>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 17.)

Emergency Response Coordination Centre (ERCC) | ECHO Daily Map | 02/09/2016
Migration and Refugee Crisis – Irregular crossings as of 24 to 30 August 2016

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ECDM_20160902_DailyMap_FINAL.pdf (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Frontex, *Number of migrants arriving in Italy up 12% in July*

<http://frontex.europa.eu/news/number-of-migrants-arriving-in-italy-up-12-in-july-Nkrpt5>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Max-Planck Gesellschaft, *Climate-exodus expected in the Middle East and North Africa*

Part of the Middle East and North Africa may become uninhabitable due to climate change

May 02, 2016

<https://www.mpg.de/10481936/climate-change-middle-east-north-africa>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Migranti, *Frontex, a luglio picco di arrivi in Italia, +12%*

-97% da Turchia a Grecia, ma fra chi passa prevalgono siriani

12 agosto, 20:26

http://www.ansa.it/nuova_europa/it/notizie/rubriche/politica/2016/08/12/migranti-frontex-a-luglio-picco-di-arrivi-in-italia-12_6535384c-c53c-4f72-885c-f6a1b7982b09.html

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Ministero dell'Interno, *Il sistema di accoglienza oggi: un rapporto qualificato e aggiornato su aspetti, procedure e problemi*

21 Ottobre 2015 | Ultimo aggiornamento: Giovedì 4 Febbraio 2016, ore 15:33

<http://www.interno.gov.it/it/notizie/sistema-accoglienza-oggi-rapporto-qualificato-e-aggiornato-aspetti-procedure-e-problemi>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Ministero dell'Interno: *Rapporto sull'accoglienza di migranti e rifugiati in Italia.*

Aspetti, procedure, problemi

Gruppo di studio sul sistema di accoglienza

Roma, ottobre 2015

http://www.libertaciviliimmigrazione.interno.it/dipim/export/sites/default/it/assets/pubblicazioni/Rapporto_accoglienza_ps.pdf

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Ministero dell'Interno, Sistema di accoglienza sul territorio

Ultimo aggiornamento:

Martedì 28 Luglio 2015, ore 13:44

<http://www.interno.gov.it/it/temi/immigrazione-e-asilo/sistema-accoglienza-sul-territorio>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

MRTT, *„Megoldási lehetőségek a migrációs válságkezelésben. Működik-e a Közös Európai Menekültügyi Rendszer?”* Konferencia, Budapest, 2016. június 8-9., az Olasz Belügyminisztérium által delegált előadó, Maurizio Falco előadása

Open Migration, *5 cose che bisogna sapere sui rifugiati eritrei*

27 dicembre 2015 - Alessandro Lanni

<http://openmigration.org/analisi/5-cose-da-sapere-sui-rifugiati-eritrei/>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

Open Migration, *Gli sbarchi in Italia nel 2016: alcuni dati per smentire l'allarmismo*

<http://openmigration.org/analisi/gli-sbarchi-in-italia-nel-2016-alcuni-dati-per-smentire-l'allarmismo/> (Letöltés ideje: 2016. augusztus 18.)

Tokajiné Fazekas Éva, *A közös európai menekültügy megvalósításának szakaszai, illetve jelenlegi helyzete Olaszország érintettségén keresztül – avagy hogyan működött „élesben” a közös európai menekültügyi rendszer a 2011-es menekültáradat idején*

Magyar Rendészettudományi Társaság Migráció és Társadalom 2015/1

http://migracioestarsadalom.hu/sites/default/files/cikkek/dokumentumok/Migracio_es_tarsadalom_2015_1_0.pdf

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

West Info, Italy attempts to simplify procedures for the reception of refugees

by Roberta Lunghini - 2016.09.01

MINISTERO DELL'INTERNO, DECRETO 10 agosto 2016 (GU Serie Generale n.200 del 27-8-2016)

<http://www.west-info.eu/italy-attempts-to-simplify-procedures-for-the-reception-of-refugees/>

(Letöltés ideje: 2016. augusztus 19.)

